

ISTEN ANYJA, A BOLDOGSÁGOS SZŰZ MÁRIA

Január 1.

A Boldogságos Szűz -- akit nyelvünk nem egyszerűen szentnek, hanem Szentségesnek mond -- a legnagyobb a szentek között, mert neki adatott az a kegyelem, hogy anyja lett a megtestesült Igének. Míg a szentek az Úr Krisztus teljességéből merítik az állapotukhoz szükséges kegyelmeket, addig a Boldogságos Szűz ugyanebből a Forrásból megkapott minden kegyelmet, amit teremtmény egyáltalán kaphat: ő a „kegyelemmel teljes”. Szűz anyasága öröktől fogva ott volt Isten megváltó tervében, s amikor elérkezett az idők teljessége, megtörtént az, ami a természet rendjében sem azelőtt, sem azóta nem fordult elő: anya lett a szűz és fia született: Jézus, a mi Megváltónk.

Az Egyház tanításában négy dogma szól Isten Anyjáról, azaz aki üdvözülni akar, annak ezt a négy alapigazságot el kell fogadnia Máriáról:

1. Mária Theotokosz, mondják a görögök, Mater Dei, mondják a latinok, Isten Anyja, mondjuk magyarul a dogmát, amit az efezusi zsinat 431-ben fogalmazott meg. Minden, amit Máriáról hiszünk és hirdetünk, e misztériumban gyökerezik. Ezt ünnepeljük ma, január elsején.
2. Mária szűzen foganta és szülte Szent Fiát, szüzessége örökre megmaradt. Már az apostoli hitvallás mondja: „Születék szűz Máriától”.
3. Mária szeplőtelenül fogantatott, azaz az eredeti bűn nem érintette őt. E dogmát 1854-ben hirdette ki IX. Pius pápa. Mária szeplőtelen fogantatásának ünnepe december 8-a.
4. Halála után Mária fölvetetett a mennybe, anélkül, hogy teste romlást látott volna. 1950-ben hirdette ki ennek dogmáját XII. Pius pápa. Ünnepe Nagyboldogasszony napja, augusztus 15-e.

Így az Egyház egyetlen más szentről sem beszél. Mindezzel együtt Mária, a Boldogságos Szűz valóságos ember, akinek története, sorsa, életrajza, élete van. Élete, amely teljesen Istenből ered, Őerte van, és Őbenne van.

A Ószövetségi Szentírásban jövendölések hangzottak el a Megváltó anyjáról:

-- Kígyótipró asszony lesz:

A bűnbeesés után a kígyó vereségét jelzi előre az isteni szó: „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, a te ivadékod és az ő ivadéka köze. Ő széttiporja fejedet, te meg a sarkát veszed célba” (Ter 3,15). -- Ez a kígyótipró asszony Mária.

-- Szűz anya lesz:

Áház király kapta a jövendölést, ami a szabadulás jele: „Íme, anya lesz a szűz és fia születik, és Emmánuelnek fogják hívni”(Iz 7,14-- 16). -- Mária ez a szűz anya, akinek fiában Velünk az Isten (ez az Emmanuel szó jelentése).

-- Betlehemben fogja szülni a fiát:

„És te, efratai Betlehem, kicsiny vagy ugyan Júda fejedelmei között, mégis belőled származik nekem az, aki uralkodni fog Izrael fölött. Származása az ősidőkre, a régmúlt időkre megy vissza. Ezért elhagyja őket az Úr, míg nem szül az, akinek szülnie kell, és testvéréhez, Izrael fiaihoz vissza nem tér a maradék” (Mik 5,1--5). -- Mária az a Szűz, akinek Betlehemben kell majd világra hoznia Őt, akinek származása, mert Isten Fia, az örökkévalóságból való.

-- A Megváltó anyja egy lesz az Úr szegényei közül:

A Messiás országa ugyanis a kicsinyeké, a szegényeké lesz, akik nem hadakozással, hanem engedelmes szolgálattal nyerik el részüket ebben az országban (vö. Szof 3,12; Zsolt 149). Mária, a Messiás édesanyja, „az Úr szolgáló leánya” az első a kicsinyek között, akinek alázatos szolgálata megnyitotta az utat a megváltás előtt.

-- Ujjongani fog a boldogságtól:

Jövendölések szólnak Sion leányának, Jeruzsálem leányának boldogságáról, ami abból fakad, hogy benne lakik az Úr (vö. Szof 3,14-15; Mik 4,8,10; Jer 31,22). Ez a Szűz anyaságában vált valóra, akit ezért mond boldognak minden nemzedék, s hívjuk így mi is: Boldogságos!

A Újszövetségi Szentírás a következőket mondja el:

Születését és gyermekkorát csak apokrif források mondják el. Az evangéliumokban először élete nagy fordulópontján tűnik fel a názáreti szűz, kinek neve Mária.

Az első, akit Máriának, héberül Mirjannak hívnak az Ószövetségben, Mózes nővére. Később kedvelt női név, Mária kortársai közül is sokan viselték. A név jelentést hordoz, de ma már nehéz pontosan meghatározni, mert közel 60 lehetőség kínálkozik. A legvalószínűbb jelentések a következők:

Mária = szép (a héber mára = kövér szóból. Keleten, pl. az araboknál a női szépség egyik feltétele);

Mária = lázadás (a héber márah szóból, Mária a Sátán ellenlábas);

Mária = keserves (a héber márar = keserű, fájdalmas szóból);

Mária = Istentől szeretett (az egyiptomi mri = szeretett és a héber iam = Isten szavakból) -- Ez nemcsak nyelvészeti szempontból valószínű, hanem teológiailag is a legszebb és legtalálóbb neve annak, akit Isten a leginkább szeret a teremtmények közül, mert a legszebb, s épp ezért a legszebb.

Az evangélium tanúsága szerint Mária jegyese volt már a Dávid házából való Józsefnek, amikor Isten elküldte hozzá Gábor angyalt a Megtestesülés örömhírével.

Az angyali üdvözlés után Mária sietve útra kelt, hogy meglátogassa Erzsébetet. Három hónapig maradt ott, majd visszatért Názáretbe.

József az álmában kapott angyali intés szerint magához vette őt, majd hamarosan útra keltek Betlehembe, hogy a népszámlálás császári parancsa szerint a származási helyükön írják össze őket. Miközben ott tartózkodtak, beteltek Mária napjai és megszülte a Fiút. Így teljesedett az Úr szava: a Megváltó Betlehemben, Dávid városában született.

Nyolc nap múlva körülmetélték a Gyermeket és miként Mária is, József is hallotta az angyaltól, Jézusnak nevezték el.

Amikor Jézus hat hetes lett, a törvény előírása szerint föl vitték Jeruzsálembe, ahol Mária a tisztulásáért, József az elsőszülött fiú megváltásáért áldozatot ajánlott fel. Mária ekkor hallotta Simeon ajkáról a jövendölést Fiáról és a maga sorsáról.

Az Úr megmutatta az ő üdvösségét, nemcsak a pásztoroknak, nemcsak Simeonnak és Annának, hanem a pogányságot képviselő napkeleti bölcseknek is, akik az ég jeleit figyelve látták meg a csillagot, mely elvezette őket Betlehembe, a házba, ahol megtalálták Máriát és a Gyermeket. E látogatás következménye lett a betlehemi gyermekgyilkosság, amelyben Heródes megölette a 2 év alatti fiúgyermeket Betlehemben és környékén (lásd december 28-án, Aprószentek ünnepén).

Józsefet azonban az Úr angyala időben figyelmeztette: „Fogd a gyermeket és anyját, és menekülj Egyiptomba...”

Mikor pedig Heródes meghalt, a Szentcsalád visszaköltözött, de nem Betlehemben, hanem Názáretben telepedtek meg. Amikor Jézus 12 éves lett, szülei föl vitték magukkal Jeruzsálembe, ahol a Gyermek elveszett. Hosszasan keresték, mert nem tudták, hogy Jézus „Atyja dolgaiban van”, végül megtalálták a templomban. Hazatért Máriával és Józseffel Názáretbe és engedelmes volt nekik.

Ezután eltelt közel 20 év imádságban, munkában, s közben Jézus felnőtt. József halála után Mária Jézussal együtt leköltözött Kafarnaumba, s egy ideig úgy ismerték őket mint a názáreti ácsot és özvegy anyját. Amikor pedig Jézus 30 éves lett, s elhangzott az Úr szava János felett, aki hirdetni kezdte a bűnbánat keresztségét (lásd június 24-én), Jézus elbúcsúzott Máriától és megkezdte nyilvános működését. Az evangélisták, amikor nyilvánvalóan Jézus Krisztusról írnak, Mária jelenlétét is tapasztalják és érzékeltetik:

-- Mária ott van az első csodánál: a kánai menyegzőn;

-- az emberek tudnak róla: „Boldog a méh.....”;

-- a háttérben kíséri Jézust: „...anyád és rokonaid beszélni akarnak veled...”;

-- ott van a keresztt alatt, ahol az Egyháznak is anyja lett;

-- ott van a pünkösdi várásában;

-- ő a Napba öltözött asszony (Jel 12), kinek mennybevétele a bűn és a halál fölötti győzelem teljessége (lásd augusztus 15-én).

A Szentséges Szűz Mária mindezen kiváltságával és nagyszerűségével példaképünk és reménységünk. Példaképünk a hitben, reménységünk abban, hogy ami vele történt, az velünk is -- az Egyházzal és az Egyház minden tagjával -- megtörténik: részünk lehet a bűn és a halál fölötti teljes győzelemben.

A 2. században írt apokrif Jakab-ősevangélium elbeszéli Jézus Krisztus mindenképp fölött dicsőséges anyjának, a szent Istenszülő Máriának születését Joachim és Anna történetétől a betlehemi gyermekgyilkosságig:

Izrael tizenkét törzsének történeteiben olvashatunk Joákimról, a szerfölött gazdag emberről, aki adományait mindig megkettőzve ajánlotta fel, mondván: „Ez, a vagyonomból való egyik rész legyen az egész nép javára, a másik rész pedig bűneim bocsánatára az Úré, hogy ő irgalmas legyen hozzám.” Mikor elérkezett az Úr nagy napja, és Izrael fiai fölajánlották adományait, akkor útjába állt Ruben ezen szavakkal: „Nem szabad teneked elsőként fölajánlani adományaidat, mert nem támasztottál magvat Izraelben.” Erre nagyon elszomorodott Joákim, számba vette az egész nép tizenkét törzsét, mondván: „Végignézttem Izrael tizenkét törzsét, ...vajon én vagyok-e egyedül aki nem támasztott magvat Izraelben.” Mikor utánanézett, úgy találta, hogy minden igaz támasztott magvat Izraelben, és akkor megemlékezett Ábrahámról, az ősatyáról, hogy csak a végső nap adta neki Isten gyermekét, Izsákot. Akkor igen elszomorodott Joákim, és nem is mutatkozott asszonya előtt, hanem a pusztába ment, és ott verte le a sátrát, negyven nappal és negyven éjszakán keresztül böjtölt; ezt mondogatta magában: „Sem ételt, sem italt nem veszek magamhoz mindaddig, amíg reám nem tekint az Úr, az én Istenem, az imádság lesz számomra az étel és az ital”.

Felesége, Anna pedig kétszeres siránkozással siránkozott, és kétszeres jajgatással jajgatott, mondván: „Siratom én az özvegységemet, és siratom én a terméketlenségemet”. Mikor elérkezett az Úr nagy napja, így szólt hozzá Judith, a szolgálóleánya: „Ugyan meddig alázod meg így a lelkedet? Íme, elérkezett az Úr nagy napja, nem szabad most szomorkodnod, hanem fogd ezt a fejfedőt, amit még úrnóm adott nekem szolgálatomért, de nem szabad énnekem felkötnöm, mivel én csak szolgáló vagyok, ezt pedig királynőnek ékességére készítették.” Anna ezt felelte rá: „Vidd el tőlem, ezt én nem teszem meg, az Úr igen megalázott engemet, hátha gonosz szándékkal adta neked valaki, te pedig jöttél, hogy bűnödbe belevonj engemet is.” Judith így válaszolt: „Mit követtem én el ellened, hogy az Úr bezárta méhedet (1Sám 1,8), hogy ne hozzád gyümölcsöt Izraelben?” Erre Anna igen elszomorodott, gyászruhát öltött magára, megmosta fejét, majd nászruhába öltözött, és kilenc óra tájban lement a kertbe sétálgatni. Kiszemelt egy babérfát, leült alá, az Uralkodóhoz könyörgött ilyen

szavakkal: „Atyáink Istene, könyörülj meg rajtam, hallgasd meg könyörgéseimet, ahogy megáldottad Sárának méhét, és megadtad neki a fiát, Izsákot.”

Szemeit az ég felé emelte, és a babérfán látott egy verébfészket, mire igen elszomorodott és így szólt magában: „Jaj nekem, ki nemzett meg engemet? és melyik anyaméh nevelt, hogy magtalanak születtem Izrael fiai előtt, gyűlöletessé lettem, és kigúnyolnak engem az Úr templomában. Jaj nekem, mihez is lettem én hasonlónak? Nem lettem én olyan, mint az ég madarai, mert még az ég madarainak is vannak fiókái előtted, Uram. Jaj nekem, mihez is lettem én hasonlónak? Nem lettem én olyan, mint a föld vadjai, mert a föld vadjainak is vannak kölykei előtted, Uram. Jaj nekem, mihez is lettem én hasonlónak? Nem vagyok én olyan, mint a vizekben élők, mert a vizekben élőknek vannak szülöttei előtted, Uram. Jaj nekem, mihez is lettem én hasonlónak? Nem vagyok én olyan, mint ez a föld, mert ez a föld „megadja a gyümölcsét a maga idejében” és áldást mond néked, Uram.” (vö. Zsolt 1,3)

És íme, az Úr angyala megállt előtte és így szólt hozzá (vö. Lk 2,9): „Anna! Anna! Az Úr meghallgatta könyörgéseidet, fogansz majd és szülni fogsz (vö. Lk 1,13), és beszélni fognak majd magvadról az egész földkerekségen.” Mire Anna így válaszolt: „Ahogyan él az Úr (vö. Jud 8,19) az én Istenem, hogyha én szülni fogok akár a férfi, akár az asszony nemből valót, ajándéku ajánlom fel én őt az Úrnak, az én Istenemnek, és legyen az Úr szolgálója életének minden napján.” (vö. 1Kir 1,11). És íme odajött hozzá két angyal és azt mondták: „Íme, Joákim, a férjed, nyájával érkezik hozzád.” Az Úr angyala ugyanis leszállt Joákimhoz és így szólt hozzá: „Joákim, Joákim! Az Úr, az Isten meghallgatta könyörgésedet (vö. Lk 1,13), most hagyd el ezt a helyet! Íme, asszonyod, Anna foganni fog méhében” (vö. Lk 1,31).

Akkor elment Joákim, magához intette pásztorait ezen szavakkal: „Hozzatok ide nekem tíz szeplőtelen és hibátlan bárányt, ezek az én Uramé lesznek, és hozzatok ide tizenkét kövér borjút, ezek pedig a papságé és a főtanácsé lesznek, és száz kecskegidát is, ami pedig az egész népé lesz.” És íme Joákim jött is nyájával, Anna kint állt a kapuban és amint meglátta a közeledő Joákimot, elébe futott, a nyakába borult (vö. Lk 15,20), és így szólt: „Most már tudom, hogy az Úr, az Isten szerfölött irgalmas hozzám, mert, íme özvegy voltam és már többé nem leszek az, magtalan voltam és foganok méhemben. És Joákim az első napot pihenéssel töltötte házában.

Másnap felajánlotta az adományait és ezt mondotta magában: „Ha az Úr, az Isten irgalmat gyakorol felettem, a főpap (homlok) lemezét láthatóvá teszi előttem.” Amint felajánlotta Joákim az ajándékokat, és meglátta a főpap homloklemezét, ahogy ő fölment az illatáldozati oltárhoz, és nem látott bűnt magában. És így szólt Joákim: „Most már tudom, hogy az Úr irgalmasságot gyakorolt velem és elengedte minden bűnemet.” Majd lement az Úr templomából megigazultan, és visszatért otthonába (vö. Lk 10,14). Akkor beteltek Anna hónapjai és a kilencedik hónapban szült. Így szólt a bábához: „Mit szültem?” Az így válaszolt: „Leányt.” Lelke igen megörvendezett ezen a napon, és pólyába csavarta őt. Majd letöltötte Anna tisztulásának napjait, táplálta gyermekét, és a Mária nevet adta neki.

Nap-nap után egyre növekedett a kisleány, hathónapos korában anyja letette a földre, hogy próbáljon felállni. Utána már hét széket is körbejárt és úgy tért vissza anyja ölébe. Akkor Anna magához szorította és ezt mondta: „Ahogyan él az Úr, az én Istenem, nem ezen a földön fogsz járkálni, mert fölviszlek tégedet az Úr templomába.” Fekhelyét szentté tette, semmiféle közönséges vagy tisztátalan nem mehetett oda, és szeplőtelen zsidó lányokat választott ki, akik társalkodói voltak.

Amikor a kisleány egy esztendő lett, Joákim nagy lakomát rendezett, meghívta rá a papokat, az írástudókat, a vének tanácsát és Izrael egész népét. Joákim odavitte leányát a papokhoz, és azok megáldották őt ilyenféleképpen: „Atyáinknak Istene áldja meg ezt a kisleányt és adjon neki örökké megmaradó nevet minden nemzedéken át.” Az egész nép ráfelelte: „Úgy legyen, úgy legyen, Amen.” Majd odavitte őt a főpapokhoz is. Azok is megáldották ezen szavakkal: „A magasságok Istene tekintszen le erre a leánykára, áldja meg őt legfőbb áldásával, amelynél már nincsen nagyobb.”

Akkor magához vette őt anyja fekhelyének szentségében, és megszoftatta, majd Anna dicsőítő éneket mondott az Úrnak: „Éneket énekelek az Úrnak az én Istenemnek, mert reám tekintett és elvette tőlem ellenségeim gyalázatát. Igazságosságának gyümölcsét adta nekem az Úr, egyedülálló és nagyszerű színe előtt. Ki adja hírül Ruben fiainak, hogy Anna gyermeket szoptat? Halljátok hát, halljátok hát, Izrael tizenkét törzse, hogy Anna

immár gyermeket szoptat." Majd elaltatta őt szentségének fekhelyén, kiment és szolgált nekik. Amikor vége lett a lakomának, mindannyian örvendezve eltávoztak, és dicsőítették Izrael Istenét.

Így múltak el a hónapok a kisleány felett. Amikor a leányka kétesztendős lett, Joákim így szólt Annához: „Felviszem őt az Úr templomába, hogy ígéretünket teljesítsük, nehogy az Úr elforduljon tőlünk, és így ajándékunk elveszítse tetszését előtte." Anna így válaszolt: „Várjuk meg a harmadik esztendőt, hogy ott már ne sírjon apja és anyja után." Mire Joákim ezt mondotta: „Várjuk meg."

Amikor három esztendőssé lett a leányka, így szólt Joákim: „Hívjátok össze a zsidók szeplőtlen leányait, fogjanak méceszt a kezükbe, gyűjtsák meg, nehogy a kisleány hátrafelé nézzen, nehogy szíve elraboltasson az Úr templomából!" Mindent ennek megfelelően tettek, amíg az Úr templomát el nem érték. Ott a pap fogadta őt, megcsókolta, áldást mondott reá, és így szólt: „Az Úr minden nemzedéken át naggyá teszi nevedet, feletted az utolsó napokban láthatóvá teszi az Úr Izrael fiai számára szabadulását."

Az áldozati oltár harmadik lépcsőjére ültette le Máriát, az Úr az Isten kegyelmét árasztotta föléje, ő pedig ujjongva táncolt, és szerette őt Izrael egész háza.

Szülei akkor hazatértek, ámulattal eltelve áldották az uralkodó Istent, hogy leánykájuk nem kívánczolt vissza. Mária olyan volt ott a templomban, mint egy örvendező gerlice, táplálékát az angyalok kezéből kapta.

Amikor (Mária) tizenkét esztendőssé lett, a papok tanácsot tartottak, mondván: „Mit tegyünk vele, hogy ne szennyezze be az Úr szentélyét? Erre azt mondták a főpapak: „Te, aki az Úr oltára előtt állsz, menj be, imádkozzál és könyörögjél érte az Úrhoz; amit kinyilatkoztat nekünk az Úr, aszerint fogunk eljárni.

Akkor bement a főpap a szentek szentjébe és magával vitte a tizenkét csengőt, és imádkozott érte. Íme az Úr angyala ott állott és így szólt hozzá: „Zakariás, Zakariás, menjél ki, és hívjad egybe a nép özvegyembereit, fogjanak azok egy-egy ágat, és akinél az Úr jelet ad, annak legyen ő asszonya."

Elmentek tehát a hírnökök Júdea minden egyes vidékére, megfűjták az Úr harsonáit, mire mindenki összesereglett.

Akkor József ledobta a szekercét, és eljött erre az összehívásra. Ahogy összegyűltek, odajárultak a főpap elé és átvették az águkat. Amikor mindegyikük átvette a faágakat, bementek a templomba és ott imádkoztak. Befejezve az imádságot megfógták az ágakat, kimentek, egybevetették azokat, de semmiféle jelet nem láttak azokon.

Az utolsó ágat József kapta meg, és íme egy galamb repült le az ágról és megállt József fején. Akkor a főpap így szólt Józsefhez: „Neked jutott osztályrészül, hogy átvedd megőrizetre az Úrnak szentelt szüzet." Erre József így válaszolt: „Fiaim vannak és már öreg vagyok, ő pedig fiatal, ne legyek én a nevetség tárgya Izrael fiai között." Mire ezt mondta a főpap Józsefnek: „Féld az Urat a te Istenedet, emlékezzél meg arról, hogy mit tett az Isten Lábánnal, Abironnal és Kórével, a föld megnyílt alattuk és elnyelte őket, mivel ezek ellenkeztek vele. Most töltsön el tégedet is a félelem, József, nehogy ez megtörténjen a te házaddal is."

Akkor félelem fogta el Józsefet, magához vette Máriát, hogy őrizze őt. Ezt mondta József Máriának: „Íme megkaptalak tégedet az Úr templomából, de most magadra hagylak saját házamban, elmegyek, folytatom az építkezést, és majd eljövök tehozzád, az Úr oltalmazzon tégedet."

Abban az időben tanácskozást tartottak a papok ezen szavakkal: „Csináltassunk egy új kárpitot az Úr templomába." Akkor így szólt a főpap: „Hívjátok ide hozzám Dávid nemzetségéből a szeplőtelen szüzeket." Szolgái eltávoztak azok keresésére és találtak is hét szüzet. Akkor újra eszébe jutott a főpapak a gyermek Mária, ki Dávid nemzetségéből való, és Istennek szentelt érintetlen; elküldötte szolgáit, hogy hozzák magukkal.

Összehívta őket az Úr templomában, és így szólt a főpap: „Sorsoljátok ki magatok között nekem, hogy ki legyen az, aki egybeszövi az aranyat, a tiszta gyapjút, a bisszuszt, a selymet, a jácintkéket, a skarlátot és az igazi bíbort." A sorsvetés Máriának juttatta az igazi bíbort és a skarlátot, ő pedig fogta és hazavitte azokat.

Abban az időben némult meg Zakariás, helyébe Sámuelt állították mindaddig, amíg Zakariás újra beszélni nem kezdett. Mária pedig fogta a skarlátot, és megfonta azt.

Abban az időben történt, Mária fogta a vödröt, kiment, hogy vízzel megmerítse, és íme egy hang szólott hozzá: „Üdvözlégy kegyelemmel teljes, az Úr van teveled, áldott vagy te az asszonyok között”. Körülnézett erre jobbra és balra, hogy honnan is jöhet ez a hang; összerézett, majd bement a házba és letette a vödröt, vette bíborát, leült trónszékére és font.

Íme az Úr angyala ott állt előtte és így szólt: „Ne félj Mária, kegyelmet találtál a mindenség Ura előtt, és igéjéből foganni fogsz.” Ahogy ezt hallotta, kételkedni kezdett magában, ilyenképpen: „Ha én az élő Istentől fogok foganni, úgy szülök mint a többi asszony?” Az Úr angyala így válaszolt: „Nem úgy, Mária! Az Úr ereje árnyékoz be téged, ezért aki tőled születik, szent, a Magasságbeli fiának fogják mondani. A Jézus nevet add neki, mert ő szabadítja meg népét bűneitől.” Mária erre így válaszolt: „Íme, az Úr szolgáló leánya, ki előtte áll, legyen nekem a te igéd szerint!”

Amikor Mária elkészült a bíborral és a skarláttal, elment a főpaphoz. A főpap megáldotta őt és így szólt: „Mária, nagyá tette nevedet az Úr, az Isten és áldott leszel a föld minden nemzedékében.” Erre öröm fogta el Máriát, elment Erzsébethez, a rokonához. Kopogtatott az ajtón. Amint ezt Erzsébet meghallotta, ledobta a skarlátot, az ajtóhoz futott kinyitotta, meglátta Máriát, áldotta és így szólt: „Honnan van az nékem, hogy az én Uramnak anyja jön el hozzám! Íme az, aki bennem van, felujjongott és magasztalt tégedet.” Mária pedig elhallgatta azokat a misztériumokat, amelyeket neki elmondott Gábiel főangyal, majd föltekintett az égre és így szólt: „Ki vagyok én, Uram, hogy minden nemzedék áldani fog engemet?” Akkor három hónapot ott töltött Erzsébetnél.

Napról napra növekedett méhében a gyermek, így Máriát félelem szállta meg, ezért hazament a maga házába, és elrejtezkedett Izrael fiainak szemei elől (vö. Lk 1,56). Tizenhat esztendő volt akkor, amikor ezek a misztériumok történtek vele.

Amikor eltelt már hat hónap, íme, hazajött József az építkezéséből, bement házába és megtalálta így, kigömbölyödve Máriát. Arcát verte, levetette magát a földre egy zsákdarabra, keserves sírásra fakadt ilyen szavakkal: „Milyen arccal állhatok meg Uram, az én Istenem előtt? Mit is kérhetnék én ezzel a leánnyal kapcsolatban? Mint szüzet kaptam meg őt Uramnak, az én Istenemnek templomából, és nem vigyáztam reá! Kivetette ki hálóját reám? Ki tette ezt a gyalázatot házamban, hogy beszennyezze a szüzet? Vagy talán velem is megisméltődött Ádám esete? Amint a dicsőítés órájában ugyanis eljött a kígyó, egyedül találta Évát és becsapta őt; így történt ez velem is!”

Akkor fölkelte József a zsákdarabról, magához szólította Máriát és így szólt hozzá: „Bemocskoltad magad az Isten előtt, miért tetted ezt? Elhagytad az Urat, a te Istenedet? Mi vitte gyalázatra lelkedet, ki a szentek szentjében is megfordultál és az angyalok kezéből kaptad táplálékod?”

Mária keserves sírásra fakadt, azt mondogatta, hogy „tisztá vagyok én”, és hogy „férfit nem ismerek”. Erre azt mondta neki József: „Honnan van hát ez a méhedben?” Mire ő így szólt: „Ahogy él az Úr, az én Istenem, nem tudom, honnan van ez nékem.”

Erre Józsefet igen nagy félelem fogta el, ott hagyta Máriát és azon gondolkodott, hogy mit is tegyen vele. Ilyenképpen szólt József: „Ha titokban tartom bűnét, olyannak találnának, mint aki az Úr törvénye ellen hadakozik; ha pedig fölfedem azt Izrael fiai előtt, félek, mert valami angyali dolog is lehet az, mi benne van, így ártatlan vér kiszolgáltatójának találtatom a halál ítéletében. Mit tegyek hát vele? Titokban bocsájtom el őt magamtól.”

És így érte őt az éjszaka. És íme, az Úr angyala álmában megjelent előtte és így szólt: „Ne félj a leányka miatt, mert ami benne van, az a Szentlélektől való. Fiút fog szülni és a Jézus nevet adja neki, ő fogja megszabadítani népét bűneitől”. Akkor fölkelte József álmából, dicsőítette Izrael Istenét, aki ekkora kegyelmet adott neki, és ezután is vigyázott Máriára.

Akkor eljött hozzá Annás, az írástudó és így szólt hozzá: „Miért van az, hogy nem látunk tégedet összejöveteleinken?” Mire azt válaszolta neki: „Igen elfáradtam az utazásban, és kipihentem magamat az első

napon." Akkor ez megfordult és látta a kigömbölyödött Máriát. Erre elrohant a főpaphoz és mondta neki: „József, aki mellett te annyira kiállsz, nagy törvényszegést követett el!" Erre így szólt a főpap: „Mi lenne az?" Mire ő: „Beszennyezte azt a szüzet, akit az Úr templomából kapott, elhagyta a vele való házasságkötést, és nem hozta nyilvánosságra Izrael fiai között. „A főpap így válaszolt neki: „Ezt tette József?" Mire Annás, az írástudó: „Küldd oda a szolgádat, és a szüzet kigömbölyödve fogod találni!" A szolgák elmentek, és mindent úgy találtak, ahogy ez mondotta, és elvezették Józseffel Máriát, hogy ítélkezzenek felette.

Így szólt hozzá a főpap: „Mária, mit tettél? Miért alacsonyítottad le lelkedet, és mivel sértetted meg az Urat, a te Istenedet? Te, aki bent jártál a szentek szentjében és aki az angyalok kezéből kaptad táplálékodat, aki hallgattad a himnuszokat és ott táncoltál az ő színe előtt; miért tetted meg ezt?" Az pedig keserves sírásra fakadt és így szólt: „Ahogyan él az Úr, az én Istenem, úgy vagyok én tiszta ő előtte, és férfit nem ismerek."

Akkor így szólt a főpap Józsefhez: „Miért tetted ezt?" Mire József így felelt: „Ahogyan él az Úr, az én Istenem, úgy én tiszta vagyok őtőle." A főpap így szólt: „Ne hazudjál, hanem mondd meg az igazat. Elhagytad a vele való házasságkötést, nem hoztad nyilvánosságra Izrael fiai között, nem hajtottad fejedet a Hatalmas keze alá, hogy ő megáldja magvadat." Erre József csak hallgatott.

Akkor így szólt a főpap: „Add vissza azt a szüzet, kit az Úr templomából kaptál." Mire József igen elszomorodott. A főpap így folytatta: „Megitatlak titeket az Úr megpróbáló vizével, és nyilvánosságra jutnak bűneitek a ti szemeitek előtt is". (A hűtlenséggel vádolt asszonyt ugyanis istenítélet jelleggel megittatták az 'átokhozó vízzel', ami, ha az asszony bűnös volt, vesztét okozta, ha ártatlan volt, nem ártott neki [vö. Szám 5,11--31]. Most a főpap először Józsefen tesz próbát.)

Akkor fogta a főpap, megittatta, elküldte őt a dombra, de az épségben tért vissza. Megittatta utána Máriát, őt is elküldte a dombra, de ő is épségben tért vissza. Így csodálkozott az egész nép, hogy belőlük semmi bűn sem került a nyilvánosságra.

Ezek után így szólt a főpap: „Ha az Úr nem mutatta meg bűneiteket, akkor én sem ítélek el titeket" -- és elbocsájtotta őket. Akkor magához vette József Máriát, hazament vele örvendezve, és dicsőítette Izrael Istenét."

Parancs érkezett Augustus királytól, hogy a júdeai Betlehemben mindenkit írjanak össze. Akkor, így szólt József: „Én összeíratom a fiaimat, de ezzel a leánykával mit tegyek? Hogyan is irassam fel? Az én asszonyom ő? -- ezért szégyenkezhetek; vagy mint leányomat? De Izrael minden fia tudja, hogy nem az én leányom. Azon a napon majd minden úgy lesz, ahogyan az Úr akarja."

Ezek után odavezette szamarát, felültette rá Máriát, az egyik fia vezette az állatot, József pedig utána lépegetett. Mikor három mérföldet megtettek József megfordult és látta Máriát, hogy igen szomorú, mire így szólt magában: „Mi lehet az, ami őt így megzavarta?" Majd ismét hátrafordult József, de ekkor már nevetni látta őt. Akkor így szólt hozzá: „Mária, mi van veled? Előbb, hogy rád néztem, neveltél, azelőtt pedig sírtál még?"

Akkor ezt mondta Mária Józsefnek: „Azért, mert két népet láttam szemeim előtt, az egyik sírt és szomorkodott, a másik pedig örvendezett és ujjongott."

Mikor útjuk felére értek, ezt mondta neki Mária: „Vegyél le engemet a szamárról, mert az, aki bennem van, figyelmeztetett, hogy érkezni fog." Akkor az levette őt a szamárról, és így szólt hozzá: „Hova vigyelek tégedet, hogy rejtve maradjon szégyened? Pusztaság ez a hely."

Találtak ott egy barlangot, bementek, fiait odaállította Mária mellé, majd elment zsidó bábaasszonyokat keresni Betlehem környékére.

Én József, körüljártamban (és nem jártam körül) föltekintettem az égre, és valami csodálatosat láttam ott. Ahogy fölnéztem az ég boltozatára, láttam az ég pólusát ahogy ott megállt, és az égi madarak mozdulatlanok voltak ottan; majd lenéztem a földre, láttam, hogy egy kád feküdt ottan. A munkások fölemelték, kezük a kádon volt; akik ettek, mintha nem is ettek volna, akik fölemelték, mintha nem is vitték volna, akik a szájukhoz nyúltak, mintha nem is nyúltak volna oda, hanem minden szem fölnézett az égre, a bárányok nem mozdultak, egy helyben megálltak, kinyújtotta a pásztor a kezét, hogy botjával rájuk verjen, de keze a magasban maradt;

föltekinttem a sebesen rohanó folyó fölé, láttam ott a juhok szájait felette, és nem ittak, hanem mindegyik megállt.

Akkor egy asszony jött oda a hegytetőről, és így szólott hozzám: „Ember, hová igyekszel?” Mire én így válaszoltam: „Héber bábát keresek.” Erre ő így folytatta: „Izraelből való vagy?” „Igen”, válaszoltam. Erre ő: „Ki az, aki most ott a barlangban szül?” Ezt válaszoltam neki: „A jegyesem ő.” Ő pedig így folytatta: „Nem a feleséged?” Én meg ezt válaszoltam erre: „Mária ő, aki az Úr templomában járt, sorsvetés folytán adták asszonyul nékem, de nem az asszonyom ő, és mégis fogant a Szentlélektől.” Mindezek után ezt mondotta neki a bába: „És ez igaz?” Mire ezt válaszolta József: „Jöjj és lásd!”

Akkor elment vele a bábaasszony. Megálltak a barlang mellett és látták, hogy fényes felhő árnyékolja be a barlangot. Így szólt a bába: „Ujjongás töltötte be ma az én lelkemet, mert szemeim látták ezt a nagy dicsőséget, hogy megszületett Izrael megváltója”. Akkor a felhő elvonult a barlangtól, hatalmas fényesség áradt szét a barlangban, oly mértékben, hogy a szem nem bírta elviselni. Kevéssel utána megszűnt ez a fényesség, amíg a gyermek meg nem jelent, meg nem született, és amíg nem fogadta el anyjának, Máriának emlőjét. Akkor a bába ezen szavakban kitörvén felkiáltott: „Nagy a mai nap előttem, mert megláthattam ezt az új, csodálatos látomást.”

Ezek után a bába kijött a barlangból, és éppen szembe találkozott vele Szalómé. Így szólott hozzá: „Szalómé, Szalómé! Új, csodálatos látványt mondok el tenéked! Egy szűz szült anélkül, hogy leányságát elveszítette volna.” Mire így kiáltott fel Szalómé: „Ahogyan él az Úr, az én Istenem, ha nem teszem oda ujjamat, és nem vizsgálhatom meg természetét, nem hiszem el, hogy egy szűz szült.”

Akkor a bába bement Máriához és így szólott hozzá: „Készítsd elő magadat! Nem kis valaki érkezett hozzád megvizsgálásodra.” Ezek után Szalómé ujját természetébe tette, majd hangosan felkiáltott: „Jaj nékem e bűnöm miatt, jaj nékem e bűnöm miatt, megkísértettem az élő Istent, és íme a kezem tűzlángokban elszakadt éntőlem.”

Majd térdet hajtott az Úr előtt és így szólt: „Atyáinknak Istene, emlékezzél meg arról, hogy Ábrahámnak magva vagyok, Izsáké és Jákobé, ne tegyél engemet Izrael előtt intő példává, hanem adjál át inkább engemet a rászorulóknak, hiszen a te nevedben végeztem gyógyításaimat, jutalmam is tetőled nyertem én.” Íme, az Úr angyala ott állott mellette és így szólt: „Szalómé, Szalómé! Az Úr meghallgatott téged, tedd oda kezedet a gyermekekre, fogjad meg őt, ez majd szabadulásodra és örömödre fog szolgálni.”

Akkor Szalómé odament hozzá megfogta őt ezen szavakkal: „Hódolok előtted, mert Izrael nagy királyának születél.” Íme, azon nyomban meggyógyult Szalómé, és megigazulva távozott a barlangból.

És íme, egy hang hallatszott: „Szalómé, Szalómé! Ne mondjad el ezt a dicsőséges dolgot senkinek egészen addig, amíg ez a gyermek nem megy föl Jeruzsálembe.”

Akkor József nekikészülődött, hogy elmenjen Júdeába. Nagy zavargás támadott ugyanis a júdeai Betlehemben, mivel mágusok jöttek ezen szavakkal: „Hol született meg a zsidók királya? Mert láttuk csillagát napkeleten és eljöttünk, hogy hódoljunk előtte.”

Meghallván ezt Heródes, zavarba jött, és elküldötte szolgálait a mágusokhoz, de ugyanúgy a főpapokhoz is, hogy kérdezzék ki azokat: „Mi van megírva Krisztusról, hol kell neki megszületnie?”

Azok ezt a választ adták neki: „A júdeai Betlehemben, mert így van ez megírva.” Akkor magához hívatta a mágusokat és ezt mondta nekik: „Miféle jelet láttatok a Király megszületésekor?” A mágusok ezt válaszolták: „Láttuk a csillagát, mely minden másnál ragyogóbb volt, úgy ragyogott az a többi csillag között, hogy ezeknek fényességét még látni sem lehetett. Ebből mi tudtuk, hogy Izraelnek megszületett a király, és eljöttünk hogy leboruljunk előtte.”

Ahogy eltávoztak a mágusok, íme megpillantották azt a csillagot, mely napkeleten vezette őket és megállt a barlang felett. Akkor a mágusok meglátták a gyermeket anyjával, Máriával együtt. Útitáskáikból elővették ajándékaikat, aranyat, tömjént és mirhát. Mindezek után figyelmeztette őket az angyal, ne menjenek Júdeába, hanem más úton térjenek vissza hazájukba.

Amikor Heródesnek tudomására jutott, hogy rászédtek őt a mágusok, haragjában gyilkosokat küldött, meghagyván nekik: „A kétesztendő és ennél fiatalabb csecsemőket öljétek meg.” Mikor Mária meghallotta, hogy a gyermekek pusztulására törnek, félelmében fogta gyermekét, pólyába csavarta és az ökrök jászolába fektette.

Hasonlóan Erzsébet, mikor meghallotta, hogy Jánost is keresik, fogta őt, fölment a hegyre, onnan körülnézett, hogy hová is rejthetné el, de nem volt ott semmiféle rejtékely. Akkor nagy hangon eképpen sóhajtott fel Erzsébet: „Istennek szent hegye, fogadd magadba az anyát gyermekével együtt!” Erzsébet ugyanis nem tudott fölmenni a hegytetőre. Abban a pillanatban kettényílt a hegy, és elnyelte őket. Nagy fényesség ragyogott rájuk, mert az Úr anygala ott állt mellettük, és oltalmazta őket.

Heródes pedig János keresésére indult. Elküldötte szolgálait Zakariáshoz ezzel az üzenettel: „Hová rejtetted el a fiadat?” Az pedig így válaszolt neki: „Én szent szolgálatomat végeztem, az Úr templomában voltam, így nem is tudom, hogy hol van a fiam.”

Erre elmentek a szolgálak és hírül vitték Heródesnek a történeteket. Heródes haragra lobbant és így szólt: „Az ő fia fog majd uralkodni Izraelben.” Majd visszaküldte szolgálait ezen üzenettel: „Mondd meg az igazat, hol van a fiad? Tudhatnád, hogy véred az én kezemben van!” Akkor elmentek a szolgálak és mindezt elmondták neki. Mire így szólt Zakariás: „Az Isten tanúságtevője vagyok, ondsad csak véretem, de lelkemet magához fogadja az Úr, mert ártatlan vért fogsz kiontani a templom előkapujában.” Majd erőszakoskodás közepette megölték őt. És Izrael fiai nem tudták, hogy meggyilkolták.

Amikor a papok egybegyűltek egymás köszöntésének órájában a szokásnak megfelelően, hiányzott nekik Zakariásnak áldása. Ott álltak a papok imádságban és az Úr dicsőítésében, vártak Zakariás köszöntésére. Várakozásuk alatt félelem szállta meg mindnyájukat, majd egyikük bement a templomépületbe, és az oltárnál meglátta annak kiontott vérét, miközben égi hang hallatszott: „Zakariást megölték, vére mindaddig nem lesz eltörölhető, amíg el nem érkezik az, ki igazságot szolgáltat neki.” Ahogy a pap meghallotta ezeket a szavakat, félelem szállt belé, kiment és elmondotta a papoknak. Azok bemerészkedtek a templomépületbe, és mindent ennek megfelelően láttak; a templom díszei pedig jajgattak, kárpitjai meghasadtak felülről egészen aljukig. Testét nem találták ott, de kiontott vérét megtalálták kővé váltan. Félelemmel eltelve mentek ki onnan, és hírül adták az egész népnek Zakariás meggyilkolását. A nép minden törzsének tudomására jutott, megsiratták, három nap és három éjszakán át gyászolták őt.

Három nap múltával tanácsot tartottak a papok, hogy kit állítsanak Zakariás helyébe. A sorsvetés Simeonra esett, ő volt az, aki a Szentlélektől azt az ígéretet kapta, hogy nem látja meg a halált mindaddig, amíg testben nem látja meg Krisztust. Én, Jakab, jegyeztem le ezeket az eseményeket. Abban az időben, mikor meghalt Heródes, zavargás támadt Jeruzsálemben, ezért én kimentem a pusztába, és mindaddig ott maradtam, ameddig a zavargás tartott; dicsőítettem az Istent, aki kegyelmet és bölcsességet adott nekem, hogy ezen eseményeket leírhassem. Kegyelme velünk marad, de ott lesz mindazokkal, akik félik a mi Urunkat, Jézus Krisztust, akinek dicsőség örökkön örökké. Amen.”

Istenünk, ki a boldogságos Szűz Mária szűz anyasága által adtad az örök üdvösséget az emberi nemnek, kérünk, engedd, hogy érezhessük annak közbenjárását, aki által eljött hozzánk az élet Szerzője, a mi Urunk Jézus Krisztus, a te Fiad, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Amen.

[Vissza a föoldalra](#)